

Josep M. Tost, Vicenç Cara,
Pilar Blasco i Sònia Ruiz

especialista en dret administratiu, alcaldessa de l'Ajuntament de Santa Cristina d'Aro, i presidenta de l'Associació Catalana de Municipis i Comarques—, ha estat clarivident. La seva nodrida experiència l'ha empès a detectar aquesta mancança: **“El polític electe, que sol provenir d'altres disciplines, s'inicia en el càrrec a un nivell d'amateur.”** Calia, doncs, omplir el buit. Neix així Futura Local, la primera fundació al servei dels representants del poble, que pretén ser l'instrument per ensenyar a crear organitzacions flexibles capaces d'adaptar-se als canvis.

“No es pot entendre el cap d'una empresa que no tingui uns habilitats directives. No es pot concebre tampoc que hi hagi uns polítics sense una formació adquirida i una capacitat de lideratge”, comenta la presidenta de la Fundació, entitat dirigida bàsicament als protagonistes de l'àmbit local. **“Sobretot els polítics més joves tenen més clar que cal formar-se. Molts alcaldes i regidors intentaven aprendre pel seu compte, però l'oferta formativa del mercat no s'adaptava a les necessitats ni al perfil”**, explica, tot fent referència a Vicenç Cara i Josep M. Tost, alcaldes de Flaçà i de Ruidecanyes, respectivament. Tots dos són —juntament amb la periodista i excap de Gabinet de Presidència de l'Associació Catalana de Municipis i Comarques, Sònia Ruiz— els vocals de la institució. **“Vam proposar oferir uns seminaris a la mida dels càrrecs electes locals que ja estan exercint i que necessiten formar-se amb uns criteris pràctics i d'una aplicació a curt termini.”**

La primera experiència té lloc a finals de 2002, en el Palau Maricel de Sitges, amb la inauguració de dos mòduls formatius rebuts amb entusiasme per alcaldes i regidors catalans de divers color polític i de variada procedència geogràfica, així com alguns representants del món institucional. Les primeres valoracions han estat força encoratjadores: **“Fins i tot hi ha hagut gent que ens ha reconegut que no sabien com havien pogut estar fins ara exercint un càrrec polític d'aquestes dimensions sense haver tingut certs coneixements previs, com per exemple el desenvolupament d'una negociació.”**

La formació continuada és un factor clau per a molts professionals. Metges, professors i tècnics de diferents àmbits no poden fer front a la seva tasca diària sense actualitzar els coneixements. Aquest concepte ha pres en els últims anys una rellevància inusitada i s'ha situat a la palestra de molts debats; tanmateix ningú no havia parlat fins ara dels càrrecs electes. Quin aprenentatge reben les persones que representen la ciutadania i que han de prendre sovint decisions rellevants? Pilar Blasco, persona amb una formació multidisciplinària —licenciada en periodisme i dret— i amb una àmplia trajectòria dins el món de la política local —fou secretària d'administració local,

La Fundació té a l'agenda tres objectius; el primer, aprofundir per mitjà dels mòduls formatius i dels tallers en les habilitats directives. S'ha de saber com es forma un líder i quines característiques ha de tenir. Aprendre a negociar, a resoldre situacions de crisi i a tractar amb els mitjans de comunicació és cabdal. **“És interessant tenir una base àmplia de coneixements, en dret públic, institucional o local, ja que el primer dilema que se sol trobar un equip de govern nou és que parla un llenguatge diferent al dels seus tècnics”**, assevera, abans de desempolsar els dubtes sobre el duet format per l'alcalde i el secretari: **“Cal diferenciar entre el lideratge i el management. Hi ha ajuntaments que barregen els dos conceptes i sovint trobem alcaldes que solucionen temes de gestió i secretaris que fan més funció de líder que de tècnic.”** La segona fita és crear un laboratori de pensament. Amb aquest ideal, a l'escola es prioritza una metodologia basada en el treball en equip. Es tracta de potenciar l'empatia dels participants —els mòduls no excedeixen els 25 inscrits— per tal que aprenguin a posar-se a la pell de l'altre i siguin capaços d'entusiasmar, coordinar i liderar objectius estratègics. **“El professor els motiva perquè hi hagi un intercanvi d'opinions i d'experiències. És positiu crear un discurs local ja que sovint els alcaldes estan aïllats en els seus municipis i no disposen d'escenaris comuns.”** Dins la mateixa línia, la Fundació ha obert les portes al diàleg amb una trentena de consistoris i consells comarcals i s'ha constituït un comitè assessor. **“Pensem que hem de rebre altres opinions. De les reunions que mantenim amb els col·laboradors han sortit idees que hem portat a la pràctica, com és el curs sobre oratòria i protocol.”** La proximitat de les campanyes electorals els ha empès a fomentar el vessant més dinàmic: **“Ara estem oferint també una formació a la carta; ens desplaçem a la seu de l'Ajuntament o el Consell Comarcal que ens ho sol·licita.”** El tercer objectiu traspasa les fronteres. **“A nivell europeu, no he trobat cap referent similar d'una institució com la nostra, ni a l'àmbit privat ni al públic. Volem esdevenir un referent català dins la Mediterrània. Pensem organitzar trobades amb representants locals d'aquest àmbit geogràfic”**, destaca Pilar Blanco. La formació i la innovació són bàsiques per a la competitivitat d'un país: **“La nostra tasca és una aposta directa per millorar la formació dels polítics de base. L'esperit d'una fundació és redundar en benefici de la societat.”** L'equip de Futura Local pretén donar prestigi i seguretat al càrrec electe mitjançant la capacitació professional: **“Com més reputació tingui aquest polític local, més es reforça el vincle democràtic amb la ciutadania.”**

L'entitat ha rebut una càlida acollida de totes les persones vinculades a la política, dintre i fora de l'àmbit municipal, que han coincidit en la necessitat, tant del vessant formatiu com del laboratori d'idees a l'entorn del món local. **“Vull donar les gràcies a l'actual president de l'Associació Catalana de Municipis i Comarques, Joan M. Roig, pel seu suport personal al nostre projecte i per la seva oferta de col·laboració entre les dues entitats.”** Com a fita a llarg termini, la presidenta parla de les possibilitats d'aprendre de la política de base: **“És un model per a altres governs estatals o autonòmics que tenen una major distància amb el poble. Des de la fundació volem estudiar l'evolució de la democràcia representativa envers la participativa.”** La societat ja no en té prou votant un equip de persones cada quatre anys, vol participar més en les decisions. **“Seria bo que els alcaldes i els regidors possessin en pràctica models que esdevinguin referents vàlids per al futur. És un camp fantàstic per portar a terme proves pilot en aquest sentit.”**